

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 30—
pol leta 15—
četrt leta 7-50
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 34—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 40—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 83.

Izbaja vsak dan zvečer izjemni nedolgo in praznično.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parče in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoši ponj

celo leto naprej K 28— | četrt leta 7—
pol leta 14— | na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naši in češki interesi.

O pravem času je treba prave besede. Poročali smo, da se posvetovanj čeških politikov v Pragi, ki se vršijo te dni, udeležijo tudi zastopniki Jugoslovanskega kluba. V ta namen sta odšla v Prago dr. Korošec in dr. Krek.

Udeležba jugoslovanskih politikov je povzročila v enem delu češkega časopisja prav mučno polemiko o češki in jugoslovanski politiki in izzvala še mučnejša domnevanja o vlogi, ki da jo hočeta igrati poslanca Korošec in dr. Krek med zastopniki češkega naroda. Obžalujemo, da je dal za to polemiko povod slovenski list. Tržaška »Edinost« se je namreč čutila poklicano, dajati Čehom razne državniške nauke ter jih opozarjati na dolžnosti slovanske solidarnosti in vzajemne podpore. Mnogo odpora je izzvala v češki politični javnosti zlasti »grožnja«, da se postavimo Jugoslovani povsem na stališče »realne jugoslovanske politike«, ako se bodo Čehi vedno postavljali izključno le na »specifično češko stališče«.

Razumemo, da so zlasti radikalni češki krogi sprejeli ta poduk z energičnim protestom in da sedaj razmišljajo češki listi o tem, da Čehi pri svojem političnem delu vendar ne smejo biti vezani na kakršnekoli nečeške ovire. Smatramo pa, da gre do posameznih radikalnih čeških dnevniki predaleč, ako dokazujejo, da so Jugoslovani že takoj po Člarnovem padcu zapustili svoje načelno stališče ter prešli v vladno večino. To očitanje se naslanja na dejstvo, da je Jugoslovanski klub votal Seidlerjevemu kabinetu proračunski provizorij. Čehi poznajo antecedenec tega dogodka in so morali iz vsega poznejšega postopanja Jugoslovanskega kluba razvideti, da naš klub nikakor ni zapustil opozicijskega stališča. Jugoslovanska javnost je le težavno razumela glasovanje Jugoslovanskega kluba za budgetni provizorij, nikdar pa bi ne razumela nadaljnjih oportunističnih korakov svojih dunajskih zastopnikov.

Pa vrnimo se k problemu. Konstruiralo se je nasprotje med specifično češkim stališčem in realno jugoslovansko politiko. To nasprotje naj bi se premostilo s tem, da se Čehi vrnejo ali preidejo k politiki slovanske vzajemnosti. Ta konstrukcija je vendar brezsmiselna in Čehi bi se radi nje ne smeli razburjati.

Ali bo kedo zahteval od nas Jugoslovancev, da delamo politiko, ki ne bo »realna jugoslovanska politika«? Ali je nasprotno mogoče, da se Čehi odrečejo »specifičnim češkim interesom« radi lepih oči in prijaznih obrazov jugoslovanskih poslancev ali pa radi slovanske vzajemnosti?

V sedanjih veliki dobi nas mora vezati interesna solidarnost in češko-jugoslovanska vzajemnost mora bazirati na spoznanju, da nam deklaracije z dne 30. maja nudijo skupno platformo za skupno delo in skupni boj. Napačno je mnenje, da je med Čehi in nami velika razlika, ker so Čehi navezani le sami na sebe in jim torej ne zadostuje le govoriti, da nočejo dualizma in Cislajtanijske, temveč morajo dokazati, da je nočejo — mi pa da imamo po svetu stritje, radi česar zadostuje, da se k ideji jugoslovanskega ujedinjenja le teoretično priznamo. Res je marveč, da moramo tudi Jugoslovani z dejanji dokazati, da je naša deklaracija nezdružljiva z dualizmom in centralizmom.

Ako formulirajo brnske »Lidové Noviny« praktično vprašanje tako, da pravijo »Čeh, ki vstopi v cislajtanski kabinet, kateri stoji na stališču cislajtanske državne misli, pomaga graditi novo izdajo dualizma in centralizma, tokrat morda že na veke« potem pristavljamo, da ni

razlike med češkim in jugoslovanskim stališčem. Tudi misli ne moremo misliti, da bise našel jugoslovanski, svoje velikanske odgovornosti pred narodom in njegovim bodočnostjo se zavedajo čisti politik, ki bi mogli vstopiti v ministrstvo, katero bi načeloma odklanjalo deklaracije in torej morda akceptiralo nazore, kakršne smo baš pred par dnevi slišali iz ust prejšnjega in sedanjega ogrskega ministrskega predsednika. Vemo tudi, da Jugoslovanski klub kot dunajski organ naše narodne politike nikdar ne more in noče zatajiti svojega fundamentalnega programa, ker bi s tem kratkotalno prenehal biti tolmáč jedinstvene volje vsega našega naroda.

Zato smo prepričani, da poslanca dr. Korošec in dr. Krek nista šla v Prago, »da pridobita večino Češkega Svaza za ustanovitev koalicijskega kabineta« v običajnem pomenu te besede. Taka trditev je povsem nedokazana in je tudi neverjetna, že za to, ker je gotovo, da tudi Jugoslovanski klub ne more vstopiti v vlado, katere program bi bil v nasprotju z njegovim lastnim programom.

Naznačili smo že, po kateri taktični poti bi mogli in morali Čehi in Jugoslovani skupaj hoditi. Za ene in za druge in za ene ne brez drugih bi se dal v predmetnem vprašanju koalicijskega kabineta najti izhod v zmislu našega predloga.

Imamo skupne nasprotnike, proti katerim se moramo skupno boriti. V tem so naši interesi povsem identični. Gotovo pa je tudi, da bomo zmagali ali skupno ali pa skupno podlegli. Ni razlike med »realno« in »idealno« jugoslovansko politiko, ako prvi izraz ni le lepša beseda za oportunistično politiko. Ni nasprotstva med specifično češkim in specifično jugoslovanskimi interesi, ker je naš skupni cilj svoboda naših narodov.

Stanislavov, Tarnopol, Nadvorna zopet osvojeni.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 25. julija. (Koresp. urad.) Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

V vzhodni Galiciji so imele operacije zaveznikov včeraj nove uspehe: Avstro-ogrsko čete so zavzele Stanislavov in Nadvorno, nemške sile pa Tarnopol. Za sovražnikom pritiskajoči zbori zaveznikov so zadeli ob večkrat se oživljajoči ruski odpor. Severno krilo armade generalobersta v. Kövesza se vrglo Ruse na Tatarskem prelazu v žilavi borbi iz njihovih višinskih pozicij. Avstro-ogrsko in nemške divizije so mogle Bistrico Nadvornjansko prekoračiti šele po precejšnjih bojih. Tudi v območju dolnje Zlate Lipe so se Rusi opetovano ustavili. Južno od Tarnopola je vrgel sovražnik zaman goste mase proti nemškimi polkom. V Gozdnatih Karpatih je sovražno delovanje med Tatarskim prelazom in Susito popustilo. Severno od doline Putne je obnovil svoje napade. Njegove napadalne kolone smo po ozko omejenih začetnih uspehih ustavili.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Živahnejše artiljerijsko delovanje ob Soči je trajalo tudi včeraj.

JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Nelzpremenjeno.

Sej generalnega štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 25. julija. (Koresp. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna skupina prestol Ruprehta Bavarskega.

Bojna fronta na Flandrskem je bila tudi včeraj pozorišče najsilnejših artiljerijskih bojov, ki so trajali tja v noč. Močni angleški izvidni sunki so se ponavljali v več odsekih. Vse smo v svojih pozicijah v Rupah zavržili.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika.

Ob Froidmontu pri Craonu so doživeli Francozi, katerim se je ponesečilo več močnih napadov na naše nove pozicije, poraz. Tudi nova divizija ni dosegla uspeha.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Rusi pod vplivom svojih neuspehov in žrtv niso iznova napadli.

Armadna skupina generalobersta v. Böhm-Ermollija.

Naše prodiranje se nevdržno nadaljuje. Ob navzočnosti Njegovega Velikanstva so zavržile v boju preizkušene divizije vzpenjajoč iz nižine Sereta med Tarnopolom in Trembovijo močne ruske napade ter v napadu zavzele višine vzhodnega brega. Tu smo iznova zavržili v globokih črtah izvršene ruske napade. Stanislavov in Nadvorna sta v naših rokah. Sovražne poslednje čete smo povsod vrgli.

Fronta generalobersta nadvojvode Jožefa.

Čete severnega krila prodirajo s silami, ki prodirajo v predgorju Karpatov, vzporedno. Južno od Tatarskega prelaza drži nasprotnik še svoje pozicije. V južnem delu Karpatov je vdrl sovražnik ob dolini Susite v našo črto. Njegov hitro izvršeni sunek smo v tik zapadno stoječi zaporni poziciji ustavili.

Armadna skupina general-feldmaršala von Mackensena.

Ob dolgem Seretu živahno streljanje. Do sedaj nobenih večjih napadov.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Ničesar bistvenega.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 25. julija. W. u. poroča 25. julija zvečer:

Do skrajnosti stopnjevano streljanje na Flandrskem.

Naše hitro napredovanje v vzhodni Galiciji je prisililo Ruse, da se v Karpatih tudi južno od Tatarskega prelaza umikajo.

Iz Dunaja poročajo: Polagoma pozabljajo Rusi svoje presenetenje. Njih odpor je zdaj že nekoliko odganjan in smoten. Rusko vodstvo je zbralo v prostoru pri Skalatu več divizij ter izvršilo protisunek proti severni skupini generalobersta Böhm-Ermollija, ki je ravnokar hotela prekoračiti Seret med Tarnopolom in Trembovijo. Prišlo je do hudih bojov, v katerih smo končno mi zmagali. Nemški zbori so zavzeli višine na vzhodnem bregu Sereta ter krvavo zavrnili tam nove močne napade. Nemški zbori pridobivajo sedaj prostora proti vzhodu. Bitka v pokraj-

ni zapadno od Skalata traja, ker dobivajo Rusi vedno nove čete.

Vsled zmagovite zavrnitve tega mogočnega protisunka je mogla južna skupina Böhm-Ermollija nadalje prodirati na obeh bregovih doline Stripe ter doseči včeraj črto Monasterzyska-Bučač. Tako je vzeta od Narajovke ob Dnjestrju se umikajočemu delu VII. ruske armade možnost, nadaljevati umikanje severno od Dnjestra ter se morajo umakniti na južni breg.

Na jugu od Dnjestra so naše čete zlomile trdovratni sovražni odpor ter nadaljevali zasledovanje na cesti Stanislavov - Tismijenica - Tumač-Horodenska in ob cesti v dolini Pruta od Nadvorne preko Kolomeje v Sniatin. Nasprotnik se ljuto upira ter ga moramo vreči od odseka v odsek. Mi stojimo pred Tismijenico in Kolomejo.

V severnih Karpatih smo dospeli na prelaz Jablonico. Ob izvirkih Čeremošča se drži sovražnik z močnimi poslednjimi četami.

Rusko vodstvo hoče očitno dobiti časa, na eni strani, da spravi težko nadomestljivi vojni material, nagraden v etapnih prostorih, na drugi strani, da dobi z drugih front čete. Pojemanje bojev severno od Pripiata in pri armadni skupini Mackensena da sklepati, da so bile od tam vzete rezerve ter odpeljane na gališko-bukovinsko bojišče. Zdi se, da je ruskemu vodstvu posebno mnogo od tega, da obdrži Bukovino, ker bi izguba te dežele omajala tudi moldavsko fronto.

V vzhodni Galiciji leži torej sedaj operativno težišče pri Tarnopolu, Bučaču in Kolomeji. Tu lahko pride do velikih odločitev.

Ze delj časa nameravani angleški sunek na Flandrskem naj razbremenijo Ruse. Tudi Italijani ob Soči se gibljejo.

Curij, 25. julija. »Tagesanzeiger« poroča: Če se posreči centralnim državam še en teden nadaljevati ofenzivo z vso silo, imajo sedanjí dogodki v Galiciji lahko vojno odločujoči pomen, morda celo izločijo Rusijo iz vrst bojujočih se držav. Dejstvo, da se ententne vlade ne upajo več svojim narodom sporočiti resnice o dogodkih v Galiciji ter jim predložiti uradna poročila ruskega armadnega vodstva, dokazuje dovolj, kako globok je učinek dogodkov na ruski fronti na vodilne kroge zapadnih držav.

Berolin, 25. julija. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča: Tudi 24. julija je ostalo v polnem teku mogočno prodiranje naših čet v vzhodni Galiciji. Kjer se je bežeči sovražnik hotel vstati, je bil vržen z naglimi močnimi udarci. Vedno sveži napadalni duh naših čet je občudovanja vreden. Njihova živahnost je neprekosljiva. Naši letalci tekmujejo v izvidnih in daljnih poletih ure in ure in skušajo z metanjem bomb in ognjem strojnih pušk kar najbolj zmešati umikajoče se ruske kolone. Manjše in večje mase vjetnikov hitijo na vseh potih na nabirališča za vjetnike. Plen, raztresen po ogromnem operacijskem ozemlju, se ne more niti približno še ugotoviti. Okoli 3000 kvadratnih kilometrov je že iztrganih iz ruskih rok. Istotako so prostorne pridobitve, katere je mogel Brusilov doseči s svojo zadnjo ofenzivo, že zdavnaj zopet izravnane. S krasno rezkostjo so vzele naše čete na mnogih krajih goreče mesto Tarnopol in višino južno njega in so zavrnile ljute ruske protinapade. Obupni sunek Rusov jugovzhodno Tarnopola iz smeri vasi Kiplačke v 16 vrstah s pomočjo oklopnih vozov se je zlomil z najtežjimi ruskimi izgubami mrtvih, vjetih in materiala. Z enako močjo kakor vzhodno Tarnopola so sunile naše čete tudi jugovzhodno in južno proti železniški črti

Stanislavov-Bučač in Kapičince. Ko je pod njihovim pritiskom padala pozicija za pozicijo Rusov na črti Stanislavov-Nadvorna, je bila v gozdnih Karpatih 24. julija iztrgana Rusom severno od Jablonskega prelaza zapadna gorska pozicija Sjemčuk. Tudi obupni odpor Rusov med Stanislavovim in Nadvorno ob Bistrici Nadvornjanski ni mogel zadržati ruskega poloma na tem frontnem odseku. Tudi tukaj so bili Rusi s strani naših s silnim prodiranjem vrženi in zavojevana izredno važna stekališča cest in železnice mesta Stanislavova in Nadvorne, robnih stebrov ruskih pozicij. Pripeljalo se je večje število topov, med njimi težkih, kakor tudi še ne prešteti poljski topovi, topovi za järke, minometi, velike množine municije in oskrbovalnih sredstev. Naše čete jurišajo neprestano dalje. V južnih Karpatih so bili zavrnjeni ruski razbremenilni napadi. Ob spodnjem Seretu sta napadla naše pozicije samo dva voja infanterije, ki sta bila brez truda odbita. Ob Seretski nižini in v Dobrudži samo artiljerijski ogenj. Na severnem delu ruske fronte so opešali napadi po ogromnih krvavih žrtvah zadnjih dni.

Dunaj, 25. julija. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana poročajo:

Ruski odpor se nekoliko oživlja. Zaman skuša v krvavih napadih vpogniti zavezniške pozicije ob Seretu med Tarnopolom in Strusovom. Od tega kraja navzdol v kolenu Sereta in Dnjestra avstro-ogrsko in nemške čete srečno napredujejo. Tudi južno od Dnjestra smo pridobili prostora ter v hudem boju zavržili ruske poslednje čete ob Bistrici Nadvornjanski. Notranja krila severno in južno od Dnjestra prodirajočih armadnih skupin se bodo kmalu dotikala. Uspehi Köseszove armade ob Tatarskem prelazu so omajali sovražne pozicije med tem prelazom in Nadvorno. Južno od Tatarskega prelaza je ruska in romunska fronta sedaj še trdna. Njih pridobitev v dolinah Casinu in Putna je zastavljena in brezpomembna. V Rumuniji od časa do časa silni artiljerijski napadi brez infanterijskih napadov.

Na fronti ob Soči je delovala artiljerija zlasti vzhodno od Gorice in pri Kstanjevici nekoliko živahnejše.

Stockholm, 25. julija. Listi poročajo, da že prihajajo ruske vladne oblasti iz Bukovine v Petrograd.

Zeneva, 25. julija. Kakor poročajo »Birževija Vjedomosti«, se nahaja v Rusiji 30.000 mož angleških čet, mnogo angleških čet se je udeležilo ruske ofenzive v Galiciji. Francozov je v ruski vojski 4000.

Zeneva, 25. julija. »Petit Parisien« poroča iz Petrograda: Kerenjskij je ukazal prisilno nabiranje vseh moških Rusov od 18. do 46. leta, brez ozira na stan in dostojanstvo. Tudi člani carske rodbine pridejo brez čina pred naborno komisijo.

Rotterdam, 25. julija. »Morning-post« poroča iz Petrograda: Armadno povelje odstavlja devet generalov ruske južne fronte ter jih stavi pred vojna sodišča.

Tarnopol in Stanislavov.

Tarnopol so bili zasedli Rusi 23. avgusta 1914. Torej spada Tarnopol med ona gališka mesta, ki so bila najdalje časa pod rusko upravo. Mesto je šlo ob izbruhu vojne 35.000 prebivalcev. Tarnopol je središče podoljske trgovine. Mesto je po veliki večini židovsko. Stanislavov je prišel pod rusko oblast tudi kmalu začetkom vojne. V februarju 1915. je bil boj za Stanislavov jako hud, ali šele 9. junija je bilo mesto iztrgano Rusom. Na to je prišlo mesto zopet Rusom v roke, in sicer 10. avgusta 1916. Stanislavov je tretje mesto v Galiciji in je šlo ob izbruhu vojne 64.000 prebivalcev.

Kriza ruske revolucije.

Haag, 25. julija. »Daily News« poročajo iz Petrograda: Položaj vlade je vsled vedno neugodnejših poročil iz Galicije od dne do dne slabši. Vlada je nameravala ostre korake proti gibanju za neodvisnost Finske in Ukrajine, vsled notranjih razmer pa je morala opustiti te načrte. Petrograd je podoben mirujočemu vulkanu. Vlada dela mrzlično priprave za sklicanje ustavodajnega zbora.

Stockholm, 25. julija. Petrograd, Moskva, Odesa in dvajset drugih mest je poslalo vladi vlogo, v kateri opozarjajo na naraščajočo nevarnost bankrota mest ter zahtevajo posojilo 600 milijonov rubljev.

PROGRAM KERENJSKEGA.

Petrograd, 22. julija. (Kor. urad.) Provizorična vlada je objavila to - le izjavo:

Državljan! Strašna ura je bila. Vojske nemškega cesarja so prebile fronto ruske revolucionarne narodne armade. Ta strašna operacija jim je bila olajšana vsled zločinke lahkomiselnosti in slepega fanatizma gotovih ljudi ter vsled izdajstva drugih oseb. Eni, kakor drugi so ogrožali temelje celo nove svobodne Rusije z zmedo in razkrojem. V tem strašnem trenutku, ko se morejo vsled splošne zmešnjave dvigniti skrite sile protirevolucije, se preustrojena provizorična vlada jasno zaveza odgovornosti, ki pezi z vso svojo težo na njenih ramenih. Vlado pa navdaja trdno zaupanje v silo vsega velikega ruskega naroda. Vlada misli, da bo hitro ozdravelo politično življenje dežele, ker je izbruhnila nalezljiva bolezen, ki je spodkopavala narodni organizem, in ker je ostra kriza prekoračena. Vlada trdno misli, da ta kriza ne bo vodila v smrt, marveč k ozdravitvi. Močna v tej veri, je vlada pripravljena, delovati in bo delovala z vso energijo in odločnostjo, katere zahtevajo trenutne izjemne razmere.

Vlada vidi prvi glavni problem v uporabljanju vseh sil za boj proti zunanemu sovražniku in za obrambo novega vladnega sistema proti vsem anarhističnim in protirevolucionarnim nakanam, ne da bi se strasila pred najstrožimi koraki sile.

Obenem bo vlada s svojo zunanjo politiko iznova posvedočila, da revolucionarna armada ne more iti drugače v boj, kakor s trdnim zaupanjem, da ne teče niti kaplja krvi kakšnega ruskega vojaka za cilje, ki so tuji čutom prava in demokracije, katere bo vlada pred vsem svetom odkrito proklamirala kot svoja mirovna gesla.

V ta namen namerava vlada, izvajajoč načela vladne izjave iz dne 19. maja glede zunanje politike, povabiti zaveznike tekom meseca avgusta na skupno konferenco, da se splošno orijentira zunanja politika zaveznikov in da se spravi njih akcije z ozirom na načela, proglašena od vlade v soglasje. Na tej konferenci bo Rusija zastopana razen po diplomatih tudi po zastopnikih ruske demokracije.

Izjava obljublja nato, da bo vlada skrbela, da se vrše volitve v ustavodajni zbor dne 30. septembra in da se bodo volitve vršile pravilno in svobodno. Njena skrb bo, da čim prej uvede avtonomijo občin in zemstev na podlagi splošne, direktne, enake in tajne volilne pravice in razširjenja tega načela na vso deželo. Pri sestavi krajevnih oblasti se bo vlada ozirala na socialne organizacije ter bo odpravila činovne razrede uradnikov in odlikovanja, izvzemši za vojaška junaštva.

Gospodarski svet in splošni gospodarski komite bosta izdelala splošni načrt za organiziranje gospodarstva in dela ter za zakonski načrt glede ureditve gospodarskega življenja in kontrole industrije. Na polju delavske politike bo vlada izdelala zakonske načrte o sindikatih, delavski borzi glede razsodiških komor ter glede osemurnega delavnika.

Izvršila se bo agrarna reforma v smislu povrnjenja zemlje poljedelskim delavcem na teh - le podlagah:

1. Stara agrarna politika mora popolnoma likvidirati, ker je rušila in desorganizirala poljedelstvo.
2. Zagotovi se popolna svoboda ustavodajnega zbora glede razdelitve posestev v deželi.
3. Vlada bo uredila posestno stanje z vidika interesov deželne brambe in preskrbe dežele z živils in pomočjo razširjenja in konsolidiranja omrežja od vlade ustanovljeni agrarni komitejev s strogo zaznamovano kompetenco na polju višjih agrarno političnih vprašanj toda brez vplivanja na posestno pravo, ki je izključno zadeva ustavodajnega zbora.
4. Odstranitev resne nevarnosti uzurpacij in drugih podobnih svoj-

voljnih dejanj, ki imajo namen zado- stiti željam po svetu ter nasprotujejo načelu vlade glede bodoče agrarne reforme.

Pri naštevanju teh nalog se čuti vlada upravičeno, da računa pri svojem težkem in odgovornosti polnem delu na požrtvovalno pomoč vseh živih sil dežele ter zahteva od njih, da žrtvujejo vse svoje imetje in tudi življenje za veliko delo blaga dežele, ki je prenehala biti za v njej stanujoče narode kruta mačeha, marveč stremi za tem, da jih na podlagi popolne svobode in enakosti združi.

KERENJSKI O PROBLEMIH RU-SIJE.

Petrograd, 24. julija. (Kor. ur.) Agentura. Kerenjskij se je izrazil napram zastopnikom časopisa, ko se je vrnil s fronte:

Problem, ki leži v tem trenutku pred nami, je enotnost sile. Provizorična vlada ne zasleduje nobenega drugega cilja, kakor varstvo države proti razkrajajočim učinkom anarhije in blagor armade. Oprta na zaupanje mas ljudstva in armade bo vlada rešila Rusijo ter zvarila njeno enotnost iz jekla in krvi. Naj pride kakoli, nikdo ne bo mogel izrabiti sedanjega položaja, da bi poskusil zopet uveljaviti položaj, kakršni je bil pred izbruhom revolucije. V sedanjem trenutku je neobhodno potrebno, da ustavimo umikanje, da zajezimo gospodarsko razkrajanje in da uravnamo finance. Prebivalstvo mora pozabiti na svoj osebni interes ter mora postaviti državni interes v ospredje.

Položaj na fronti je zelo težaven in zahteva junaških priprav. Prepričan pa sem, da je državni organizem dovolj močan, da izide iz vojne brez odstopa kakšnega dela. Na vsak način bo storila provizorična vlada svojo dolžnost, izgradila in utrdila uspehe revolucije ter odločno zavrila zločinsko delovanje onih, ki so jo izdali.

Rusko ministrstvo.

Kakor smo že poročali, je provizorična vlada sprejela demisijo ministrskega predsednika kneza Lvova, finančnega ministra Singareva, naučnega ministra Manuilova, ministra za javno pomoč kneza Šahovskega in justič. ministra Pjereverceva. Imenovala pa je vojnega in mornariškega ministra Kerenjskega za ministrskega predsednika ter mu pustila dosedanje resortne. Nekrasova pa za ministra brez portfelja ter mu začasno, če je Kerenjskij odsoten, poverila predsedstvo v ministrskem svetu. Notranji minister je Čereteli, ki obdrži začasno tudi pošto ministristvo. Naučni minister bo najbrže dosedanj poljedelski minister Černov, vendar je ostalo to vprašanje odprto, kakor tudi vprašanje ostalih portfeljev.

Petrograd, 24. julija. (Kor. ur.) Član dume Efiencov je imenovan za justičnega ministra in člana provizorične vlade, član dume Barišnikov pa za ministra za javno skrb. Oba pripadata napredni stranki.

Nadaljni nemiri.

Rotterdam, 25. julija. V Ostrovskem predmestju Petrograda je prišlo do novih političnih bojov med vojaškimi oddelki. Drugi artiljerijski polk obstreljuje državna skladišča v Ostrovu.

Bern, 24. julija. Ruski sotrudnik »Bunda« poroča, da je dospela v Vladikavkaz cela strelska divizija, ki je bila svojevoljno zapustila kavkaško fronto.

Berolin, 25. julija. »Natiolnatzg.« poroča: Maksimalisti so skoraj popolnoma zapustili svoje dosedanje kvartirje ter se umaknili v vihorško četrt. V dopoldanskih urah se je razvil živahen boj po hišah ter je nastopila tudi artiljerija. Streljajda leč od Petrograda leže zasidrane vojnoladje vzhodnomorskega brodograja. Ljudstvom maksimalistov zlasti na kozake je nepopisna. Kakih 40 kozakov so utopili v Nevi. V Petrogradu je razglašeno obsedno stanje. Število mrtvih in ranjenih je naraslo do 19. t. m. že na 960. V predmestjih Petrograda so izkopali maksimalisti strelske jake in se zabarikadirali v hišah.

V Moskvi je prišlo do spopadov med maksimalisti in vladnimi četami. Delavci napadajo poslopja stranke kadetov ter delajo silo raznim osebam. Tudi kadetski poslanec Maklakov je bil tepen. Pozneje se je razvil močen ogenj strojnih pušk med maksimalisti in vladnimi četami, ki je zahteval mnogo žrtev.

V srednji Rusiji je večji del železniškega prometa ustavljen.

V Sebastopolu je prišlo do hudih izgrediv. Poveljnik trdnjave Sebastopol je bil ranjen od revolverškega strela. Zdi se, da vlada tudi v Odesi popolnoma anarhija. Maksimalisti so proglasili neodvisnost Odesa. Tja so dospeli deli 164. divizije, ki je dezertirala. Vojaki razširjajo strašne vesti. Prišlo je do demonstracij ter so vojaki zahtevali, da se Kerenjskij ustrelli.

Basel, 25. julija. Število žrtev petrogradskih političnih bojov obsega dvatisoč oseb.

Stockholm, 25. julija. Splošno ljudsko zborovanje v Tomsku je zahtevalo na podlagi posebnih geografskih, etnografskih in gospodarskih razmer samoupravo v največjem obsegu, v kateri naj bi imela sibirski duma zakonodajno oblast v notranje-političnih vprašanjih.

Stockholm, 25. julija. Garnizija v Tiflisu je stopila na stran boljševikov.

Ženeva, 25. julija. V okrajih Berničev in Kišinev ter v vojaškem okraju Kijev je proglašeno obsedno stanje. Trdnjava Cherson je proglasila svojo avtonomijo.

Proti upornikom.

Stockholm, 24. julija. (Kor. ur.) Tukajšnje glasilo boljševikov »Politiken« priobči tajni dokument z dne 17. julija adjutanta ruskega mornariškega ministra Tudorova poveljniku vzhodnomorskega brodograja, ki zahteva v sporazumu z izvršnim komitejem delavskega in vojaškega sovjeta, da se odpošljejo gotove torpedovke z zanesljivim moštvom v Petrograd, da nastopi proti četam, ki so dospole iz Kronštata. Ukaz pravi, da je prepričati, da bi katerakoli vojna ladja odplula iz Kronštata. Nadalje pravi ukaz: »Ukazujem, da se ne sme obotavljati v danem slučaju potopiti tako ladjo s pomočjo kakšnega podmorskega čolna. V ta namen naj bodo podmorski čolni pravočasno na pravem mestu zastopavljeni.« List obljublja, da bo prinesel v kratkem nova odkritja.

Stockholm, 24. julija. (Kor. ur.) Iz krogov boljševikov poročajo, da je centralni komite baltičske brodograja skupaj s člani komiteja vojnih ladij dne 17. julija v odgovor na brezžično brzojavko mornariškega adjutanta Tudorova sklenil odposlati takoj torpedovko »995 Orpheus« s po enim zastopnikom vseh komitejev vojnih ladij in centralnega komiteja baltičske brodograja, da zbera natančna poročila o pravem položaju in se polaste Tudorova. Ta sklep so naznanili vsesuskemu delavskemu in vojaškemu sovjetu ter kmetičskemu sovjetu.

Ukrajina.

Bern, 23. julija. (Kor. urad.) Iz Kijeva poročajo: Ukrajinska rada je sklenila sklicati ustavodajni zbor Ukrajine. Sklicanje bo organiziral generalni tajnik nove ukrajinske vlade.

Stockholm, 21. julija. (Kor. ur.) Reuterjeva brzojavka iz Kijeva poroča, da je ukrajinska дума skupaj z delavskim in vojaškim sovjetom in organizacijo študentov brzojavno sporočila svojo solidarnost s provizorično vlado ter obsodila nemire.

Neodvisna Finska.

Kodanj, 24. julija. (Kor. urad.) »Politiken« poroča iz Helsinkij: Sklep o proglasitvi neodvisnosti Finske se bo dostavil sedaj ruski vladi, toda le da ga vzame v vednost, ne da ga odobri.

Razne vojne vesti.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

25. julija. Na trentinski fronti so bili poskusi sovražnika, da bi iznenadil naše izpostavljene postojanke ob jezeru Loppio. V pokrajini vzhodno Gardskega jezera in v zoni Cosmagnona, Pasubio, zavrnjeni hitro. Naše baterije so obstreljevale sovražni okop pri Laresu, Adamello in so zadele bivališče nekega avstrijskega poveljnika na visoki planoti Tonezza, so razkropile skupine delavcev v dolinah Astico in Calmara in provzročile požar v sovražni zalogi municije na Colbriconu. Na juljski fronti obojestranske artiljerijske salve, ki so bile ljubejšje in živahnješe v kotlini pri Bovcu, kjer so bila zadeta sovražna taborišča, in na Krasu vzhodno Jamelj.

POLJSKA ARMADA.

Varšava, 23. julija. Wolffov urad poroča: Provizorični državni svet v poljskem kraljestvu se obrača do poljskega prebivalstva zaradi sestave poljske armade. Najprej naglašja da je državni svet, ki je poklican, da sodeluje pri obnovitvi poljske države, od prvega trenutka svojega delovanja postavil za vodilno načelo, da mora sloneti ta obnovitev v sestavi lastne narodne armade in da morajo tvoriti legije kadre te armade. Nato opozarja na trud, da bi se izročile legije poljski državi in da bi se prepričilo, da se izločijo avstro-ogrski podaniki ter da se zagotovi poljski značaj ustvarjajoče se vojske. Končno veljavna zapisečna formula je bila pred tremi meseci sprejeta v državnem svetu. Centralne države so šele pred nekaj tedni pritrdile zapisežni formuli, ko so ob enem dobile izjavo avstro-ogrskemu cesarju, da ta ne zahteva izstopa avstro-ogrskih podani-

kov iz legij. Nadalje zahteva državni svet, da častniki in vojaki iz kongresne kraljevine prispežijo ter vidi v tem prvi korak za ustvaritev bodoče poljske vojske. Nadalje naglašja državni svet, da noče, da bi se ogrožala ustanovitve bodoče poljske vojske, zato noče vreči kali lastne vojske v tem trenutku v metez boja. Državni svet izjavlja nadalje, da odreja vsakemu, ki stoji izven Poljske, pravico, da bi razpolagal s poljsko krvjo, predno ni narod sam na splošnem svobodnem deželnem zboru prevzel vrhovno oblast.

ENTENTINA KONFERENCA O VOJNIH CILJIH.

London, 25. julija. Ententina konferenca, ki naj proglasi revidirane vojne cilje zaveznikov, se bo vršila v Washingtonu.

Par žka konferenca.

Pariz, 21. julija. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Angleška in italijanska odposlanstva so jutraj došla sem. Privatni pogovori so se vršili dopoldne med raznimi poslanci in se bodo nadaljevali popoldne. Lloyd George je obiskal Ribota in se je dolgo pogovarjal z njim. Sonnino sprejme Ribota popoldne.

Programni govor Caillauxov.

Berolin, 25. julija. Caillaux je imel predvčerajšnjim v Parizu z veliko napetostjo pričakovani programni govor pri spominski slavnosti v čast padlih francoskih učiteljev. Rekel je, da francoska armada se bo borila tako dolgo, da bo dosežen pravičen mir, vreden naroda. Mi hočemo vojno dokončati kolikor mogoče hitro. Mi hočemo osvoboditi narode, zlomiti federalizem in onemogočiti nasilno aneksijo. Alzaško-Lotriško bomo zopet dali francoski družini. Mi hočemo skupnost narodov, kakor jo je proglasil Wilson.

Ameriško brodogrje.

Kodanj, 24. julija. (Kor. urad.) »Novoje Vremja« poroča: Šef črnomorskega ruskega brodograja admiral Kolšak je sprejel ponudbo Zedinjenih držav, da naj prevzame vrhovno poveljništvo nad ameriškim brodogrjem.

Živilska kontrola v Ameriki.

Washington, 23. julija. (Kor. ur.) Senat je sprejel z 81 glasovi proti 6 glasovom zakon glede nadziranja živil. Zakon daje predsedniku Wilsonu obsežne pravice, da uredi promet z živil, krmo in gorivom.

Angleški izdatki.

London, 24. julija. (K. urad.) Zakladni kancler Bonar Law je predložil poslanski zbornici predlogo o kreditu za 650 milijonov funtov šterlinov, torej za 150 milijonov več, kakor kdaj prej. Povprečni dnevni izdatki iz kredita prekašajo proračun za 1 milijon funtov na dan. Od večjih izdatkov odpade 506.000 funtov na vojsko, brodogrje in strelivo, 579.000 funtov na predujme zaveznikom in dominionom, drugo na razno. Jasno je, da je bilo treba proračun močno prekoračiti; v poglavitem zaradi zaveznikov. Celotni vojni krediti znašajo 5292 milijonov funtov šterlinov. Pred koncem tekočega fiskalnega leta je računati z dnevnim izdatkom 8 milijonov. Dnevni dohodki znašajo kaka 2 milijona. Treba je torej 6 milijonov kriti s posojilom. To pomeni nov dohodninski davek 3 šilingov 4 pence na vsak funt. Če se priklapi ta davek obstoječemu dohodninskemu davku, bo moral plačevati angleški davkoplačevalec od funta 8 šilingov.

Notranjepolitični položaj.

PRAŠKA POSVETOVANJA.

Praga, 25. julija. Predsedstvo Češkega Svaza je včeraj sklenilo, da se naj za jutri sklicana plenarna seja Češkega Svaza preloži na nedoločen čas. Zgodilo se je to z ozirom na še nerazjasnjeno situacijo; posamezne češke stranke namreč še niso zavzele definitivnega stališča napram glavnemu predmetu praških konferenc, pod katerimi pogoji naj namreč Čehi sodelujejo v ustavnem odseku in ali naj se udeležijo nameravanega koalicijskega parlamentarnega kabineta. Pač pa so se danes vršila posvetovanja čeških parlamentarnih voditeljev z Narodnim odborom.

S tem da je preložena seja Češkega Svaza na nedoločen čas, je tudi odloženo vprašanje sodelovanja češke delegacije v ustavnem odseku državnega zbora.

Praških posvetovanj naj bi se bili udeležili posl. dr. Korošec, dr. Krek in dr. Benkovič, za Ukrajince pa poslanci dr. Levickij in Čehelskij.

Delovanje parlamentarnih odsekov.

Dunaj, 25. julija. Vojno gospodarski odsek ima v soboto 4. avgusta plenarno sejo, v kateri bo razpravljaj

o vprašanju preskrbe prebivalstva s premogom. — Justični odsek bo zboroval od 6. do 11. avgusta, da se posvetoje o justičnih zakonih, ki jih je gosposka zbornica zavrnila.

Proti poletnemu zasedanju poslanske zbornice

se oglašajo nemški politični krogi, češ, da naj parlament rajše počaka, dokler se mu ne predstavi definitivna vlada.

Avdijsence.

Dunaj, 24. julija. (Koresp. urad.) Cesar je sprejel danes ministrskega predsednika Seidlerja, notranjega ministra grofa Toggengurga in skupnega finančnega ministra barona Buriana v posebnih avdijsenah.

All naj gremo v ustavni pododsek za izpremembo ustave?

Na to vprašanje odgovarja češki »Narod« v 16. števil. odločno: ne! Onim, ki pravijo, da je treba iti v odsek in se prepričati, ali se hočejo Nemci in vlada postaviti na stališče slovanskih deklaracij, pravi ta lista: slov. deklaracij, pravi ta lista: Opetovane izjave z visokih mest jasno kažejo, da je to izključeno. Sploh pa »vladi ni toliko na tem, da bi razprave v ustavnem pododseku vedla k konkretnim predlogom, ampak gre ji le za to, da bi narodi pokazali pripravljenost, tam delati. Njih prisotnost v ustavnem pododseku vladi sedaj zadošča. Ne gre za resno in resnično rešitev avstrijskega problema, ki se sploh ne bo v ustavnih pododsekih rešil nikoli po našem..., politika avstrijske vlade je preračunjena za izvoz, ne gre ji toliko za domovino kakor za tujino, ne uravnava notranjih razmer, ampak hoče za sebe uravnati vnanjo situacijo...«

Politične vesti.

= Razni nemški politiki se v novejšem času zabavajo v listih in revijah z jugoslovanskim vprašanjem ter so si pri tem izbrali posebno taktiko. Jugoslovani so jim namreč le Hrvatini in Srbi, Slovencev pa se skrbno ogibajo. To je več kot prozorno. Gotovi nemški politiki (med nje spada tudi poslanec Zenker, ki kaj raz nastopa kot prijatelj Jugoslovancov) špekulirajo na to, da bo končno vendar mogoče razdvojiti Srbohrvate in Slovence. To je tista stara metoda, katere formula se je glasila: Slovenci naj bodejo plačilo za jugoslovansko ujedinjenje. Časi, ko se je našel eden ali drugi jugoslovanski politik, ki se je trenutek zamislil nad to formulo, pa so že davno minili.

= Minister grof Zichy, ki je še vedno »hrvatski« minister, se mudi te dni na Dunaju, ter se je izjavil o razmerah na Hrvatskem takole: Burni prizori, ki so se dogajali v zadnji seji hrvatskega sabora so le lokalno - parlamentarnega pomena. Nazorni ogrske vlade glede Hrvatske se popolnoma krijejo z nazori hrvatskega bana. Min. preds. grof Esterhazy je jasno izjavil grofu Tiszi, da o uresničenju avstrijskega projekta ne more biti govora.

= Kulturo na vzod? Profesor geografije na graški univerzi je proglasil za poslanstvo avstrijskih Nemcev, nesti kulturo na vzod, obenem pa rezignirati na Galicijo in Bukovino ter se posvetiti samo Čehom in Slovincem, dasi bivajo ti-le notorično popolnoma ali večji del od štajerskega Gradača na zapad! Seveda Čehi in Slovenci so samo pot za — »srednjo Evropo«.

= Razmere v Srbiji. Čuřiški listi poročajo, da so avstro - ogrske vojaške oblasti po nemškem navodilu priredile v Srbiji lov na žene in dekleta od 14. do 50. leta ter jih brez razlike stanu odposlale na Romunsko, da pomagajo pri žetvi. Odpravili da so se strašni prizori, ko so vojaki jemali rodbinam mlada dekleta, trgali matere od otrok. V Srbiji da so izbruhnili novi nemiri. Z Dunaja se temu nasproti poudarja, da so ta poročila povsem izmišljena. Srbsko prebivalstvo ima dovolj dela s srbsko žetvijo. Po vsej deželi vlada mir. Ne le, da avstrijske oblasti niso tirale žen in deklet iz Srbije, narobe pustile so, da se je vrnilo mnogo Srbov, ki so bili dosedaj internirani v monarhiji, domov, ozir. se bodo še vrnili. Srbska vlada razširja vesti o raznih grozovitostih, ker ve, da jo vse prebivalstvo sovraži.

= Za poljsko republiko. V poslednjih dneh se je poljski tabor razstopil na dve fronti: za monarhijo in za republiko. Republiko proklamirajo Partya Niezawisloci Narodowej, Polskie Stronnictwo Ludowe in Polska Partya Socjalistyczna. Zahtevajo: postavitve poljske države kot demokratične republike, narodniskupščino na temelju splošne jedneke in tajne volilne pravice s primenim zastopnim manjšin in proglašajo boj proti vsem poskusom, da t Poljska postala monarhija.

= O aretaciji generala Pilsudzkega, ustanovitvi poljskih legij in bivšega člana poljskega državnega sveta se v dunajskih poljskih krogih živahno razpravlja. Oficijelno poročilo očitja Pilsudzkemu iz osebne častihlepnosti zasnovane intrige in hujškarje v okupiranem poljskem ozemlju ter vporabo falsificiranih potnih dokumentov. Pilsudski je bil aretiran v noči od sobote na nedeljo. V imenu dunajskega Poljskega kluba je zahteval posl. Diamand od min. preds. Seidlerja, da avstrijska vlada izposluje osvoboditev popularnega poljskega voditelja ter ga opozori na politične posledice tega dogodka. Min. predsednik je obljubil, da se bo posvetoval z grofom Czerninom. Poljski socialni demokrati zahtevajo sklicanje Poljskega kluba.

= Na pragu zmage. Nemški admiral Scheer je poslal »Neodvisnemu odboru za nemški mir« sledečo brzojavko: »Nemški narod naj se spomni na edinstvo, oduševljeno požrtvovalnost in skalnatotrdno samozavest prvih vojni dni in naj se na pragu zmage ne odreče sramotno svoje bodočnosti. Scheer, admiral in šef visokomorske flotilje.«

= Solun — glavno mesto Srbije. Rim, 24. julija. (Kor. urad.) »Tribuna« javlja: V sporazumu z Grško se bodo izvršile priprave, da postane Solun glavno mesto Srbije.

= Sklicanje venizelistične zbornice na Grškem. Rim, 24. julija. (Kor. urad.) Listi javljajo: Kralj Aleksander je le podpisal dekret, s katerim se sklicuje stara venizelistična zbornica ter bo otvorila zasedanje s prestolnim govorom.

= Nemiri na Španskem. »Matin« poroča iz Santandra, da je tam proglašeno obsedno stanje. Stavka se širi na sever. Iz Madrida že deli časa ni nikakršnih poročil.

= Kako si predstavljajo angleški socialisti prihodnji mir. Angleški socialisti si predstavljajo, kakor pišejo angleški listi, prihodnji mir tako, da se Belgiji obnovi popolna njena suverena neodvisnost, glede Francije se ima izprazniti zasedeno ozemlje, Srbiji, Črni gori in Romunski se obnovi neodvisnost, za Alsasko - Lotarinško in Trentin ima odločiti glasovanje prebivalstva, Poljska mora postati neodvisna država, v Avstro - Ogrski se uvede avtonomija narodov, v Turčiji se internacionalizira Carigrad z Dardanelami in uvede mednarodna kontrola nad državo, tropična Afrika se neutralizira po mednarodnih dogovorih.

Vesti iz primorskih dežel.

Z bronasto hrabrostno svetinjo so odlikovani nastopni črnovojniki, vsi 97. polka: Fran Zakrajšek, Fran Peršolja, Fran Pirih, Fran Svagelj, Anton Jarec, Vladimir Gleščič, Nikolaj Figelj, Rudolf Cergolj, Anton Kramar, Peter Lazar, Matija Karlovič, Andrej Marčelja, Peter Šircelj, Dinko Hero, Mate Zorič, Anton Perko, Josip Petaršč, Alojzij Poštir, Fran Blažič, Matej Grzevič, Ivan Koradej, Fran Staraj, Martin Stanc, Leopold Ferčelj, Rudolf Pirc, Martin Piljan, Andrej Savli, Peter Bergoč, Andrej Jurkič, Peter Kerin, Miho Turkovič, Ignac Pavčič, Urban Vekjet, Anton Juranč, Josip Kolenec, Anton Zega, Fran Bratinja, Josip Devetak, Miho Barbalich, Ivan Kristan, Andrej Levec, Josip Mišana, Ivan Ogorevec.

S srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda je odlikovan višji ognjčar Jurij Batič.

Podružnica za goriške begunce v kamniškem političnem okraju ima sedaj svojo pisarno v Šmarci v prostorih Živnorojske zveze. Begunci v kamniškem okraju naj se v begunskih zadevah obračajo tjakaj.

V Štanjelu na Krasu se je vršila 22. t. m. na osrednjem vojaškem pokopališču posvetitev spomenika, pri kateri je vojni superior Janez Klobovs v slovenščini poudarjal, da so bili slovenski vojniki vedno na svojem mestu, zvesti in hrabri. Te slovesnosti so se udeležili generalni polkovnik pl. Borojevič, vsi poveljniki in zastopniki vseh čet (častniki in moštvo), generali in štabi. Pokopališče je najlepše na celi fronti. Na tem pokopališču počivajo večinoma Slovenci, posebno Spodnještajerci, ki so branili leta 1915. Doberdob, in pa vojniki 27. dom. p., ki so branili Lovico in Novo vas. Pokopališče je bilo otvoreno 18. julija 1915. Popoldne se je slovesno otvoril vojaški dom »Borojevič«.

S koso in polenom nad begunko. Iz Steinklama: Dne 20. t. m. je šla 55letna Alojzija Rebula iz Volčje-garada pri Komnu ven iz begunskega taborišča, da si nabere malo suhljadi. Ob cesti kaki dve minuti od bak nabira suhljad v predpasnik, kar pridrži na njej neki domačin s koso in neka domačinka s polenom in sta začela ubogo ženo neusmiljeno pre-

tepati. Zadalja sta jej več težkih ran na glavi in po životu in sta jo slekla skoro do gola. Revico so v opasnem stanju pripeljali v bolnico. Zadevno preiskujejo orožniki. Takih slučajev se je zgodilo že več. Med našimi predstojniki v taborišču ne razume niti eden slovenskega jezika.

Nova ureditev begunske podpore.

Dunaj, 25. julija. (Kor. urad.) Notranje ministrstvo je razposlalo na vsa politična deželna mesta, izvemši ona v Bukovini, odlok, s katerim se urejuje državna begunska podpora, veljavno od 21. julija dalje, in sicer:

1. V sedanjem ozemlju državne begunske oskrbe, to je na Nižnjem Avstrijskem, Gorenjem Avstrijskem, Solnograškem, Štajerskem, v političnih okrajih Velikovec in Wolfsberg na Koroskem, Kranjskem, Češkem, Moravskem, v zapadni Šleziji in v širšem vojnem ozemlju v Galiciji.

2. Na Tirolskem in Predarelskem, Primorskem, v Dalmaciji, v vzhodni Šleziji in v političnih okrajih na Koroskem, ki ne pripadajo ozemlju begunske oskrbe, potem v sedanjem ožjem vojnem ozemlju v Galiciji.

V odloku so določeni posamezni zneski begunske podpore: za sa-ostojno, stalno za dole nesposobno osebo na 4 K za osebo na dan, za stalno za dole nesposobno zakonsko skupno na 8 K in za druge nepramožne begunce na 2 K za osebo na dan. Odlok urejuje tudi razmerje begunske podpore z drugimi rednimi dohodki.

Konserviranje sadija in zelenjadi.

Sadni sokovi.

Tudi sadne sokove moremo pripraviti brez sladkorja. Do sedaj smo bili vajeni pripraviti malinovec vedno s sladkorjem, vendar pa lahko konserviramo tudi sok malin, ribizla, borovnic brez sladkorja, dasiravno sokov jagodičja zaradi njegove kislosti brez sladkorja ne moremo uživati. Sladkor privedemo tem sokom šele pozneje.

Jagodičje najprej dobro osnažimo in odstranimo peclje, potem zdobimo vse jagode s posebnim tokačem, ker sicer izpod stiskalnice ne dobimo niti kapljice soka. Stisnjene, oziroma strte jagode damo v stiskalnico ter vjamemo sok, ki ga nato navadno precedimo skozi filterirski papir ali rute ter napolnimo v steklenice. Te steklenice nato odprte steriliziramo v vročini 80°, pri čemer moramo paziti, da se steklenice ne dotikajo nikjer železa pečice ali lonca. Če sadni sok vre, izgubi svoj značilni aroma, zato gledamo, da spravimo vročino le do kakih 80° do 88° C, da dobimo dobro pijačo. V tej vročini pustimo steklenice kake pol ure. Sterilizirani sok v steklenicah zapremo z zamaški, ki smo jih imeli 5 do 10 minut v vreli vodi. Zamaški, ki se delj kuhajo, radi izgube svojo elastičnost. Pri tem je pomniti, da ni treba, da bi bili zamaški nepreluknjani, ker dosežemo neprodušno zaprtje na drug način. Zamašene steklenice obrnemo — še vroče —, da sok oblije zamašek, ter postavimo tako v kako posodo. Končno zakapamo zamaške na hladnih steklenicah, bodisi, da vrta steklenice pomočimo v razgreti parafin, bodisi da zamažemo zamašek in rob vratu z lojcem, zmešanim z vodnim steklom.

Dnevne vesti.

— Zopetno zavzetje mesta Stanislavova. Ministrstvo za notranje zadeve je naročilo, da se razobesijo 3 dni zastave povodom zopetnega zavzetja mesta Stanislavova.

— Župan dr. Tavčar je odšel do sredi prihodnjega meseca na dopust. V njegovi odsotnosti ga zastopa podžupan dr. Triller, ki je vsak dan od 10. do 11. na magistratu strankam na razpolgo.

— Pri 87. pešpolku (spodnještajerski polk) so bili odlikovani z bronasto hrabrostno svetinjo infanteristi: Peter Ogršek, Fran Karner, Martin Safran, Josip Muršič, Mihael Kopše, Peter Vrečar, Andrej Pivec, Fran Jančar, Martin Zagar, Josip Zidanč in Anton Medved. Nadalje: četovodja Alojzij Čermenišek, desetenika Alojzij Horvat in Ivan Vidovič, poddesetenik Anton Cestnik, narednik Baltazar Smilaj, četovodja Ivan Segula, desetenik Viljem Kraft, poddesetenika Fran Juvan in Ivan Stajnshek, infanteristi: Florijan Filipančič, Vinko Glas, Alojzij Keze, Friderik Kozanič, Dominik Kanasin, Avgust Dular, Florijan Prah, Anton Hercog, Alojzij Znidarič, Jernej Kotnik, Maks Regul, Josip Steif, Martin Jesenik, Fran Šmon, Fran Sevršek, Fran Konec.

— Odlikovanja pri državni železnici. Z zlatim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje

je odlikovan višji revident Franc Kokač, s srebrnim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje z meči prožni mojster Josip Zorec, višji sprevednik Alojzij Picej in mestni mojster Ivan Banke, s srebrnim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje z meči prožna smernika Karel Koren in Ivan Skomin in delavci Josip Birsal, Lovro Kodrič, Fran Polajner, Izidor Pegan, Avgust Gomišek, Jurij Sršen, Protop Ličen, Stefan Rožič in Ivan Skarabot; s srebrnim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje Alojzij Zalesjak, Ivan Videž, Anton Ilnicki in Ivan Sestan.

— Dve častni darili pri tekmovalnem streljanju dobil Ljubljancem. Minuli teden so imeli enoletni prostovoljci iz rezervne častniške šole iz Münzschlaga v Brucku ob Muri tekmovalno streljanje, katerega se je vdeležilo 500—600 gojencev različnih narodnosti iz vseh gorskih polkov. Pri tem streljanju je dosegel enoletnik II. (ljubljankega) gorskega polka Vinko Ljubič iz Ljubljane lep uspeh — III. mesto, za kar mu je bataljon naklonil fin dežni plašč kot častno darilo. Nato se je vršilo tekmovalno streljanje vseh gorskih polkov. Tu se je pa povzpel naš rojak do vrhunca, priboril si je med vsemi prvo mesto! Za to mu je častniški zbor naklonil kot častno darilo krasno častniško sabljo z umetno rezljanim ročajem. Mlademu tekmeču — prvaku, ki je na tem mestu priboril našemu domačemu gorskemu polku prvo čast, naše iskrene čestitke!

— Dru. Janku Frazniku na grob. S fronte nam pišejo od 17. pešpolka: Neumorno je delal in se trušil, kakor da bi si hotel vplesti v svoj zlatavorov venec zadnji, najlepši list, dovršil ga je, roka mu je onemogla, omahnila. Divje in srdito ga je napadla koščena smrt, kateri je iztrgal toliko žrtve, Vila »Anka«, v kateri je deloval naš ljubljani polkovni zdravnik, je prazna. Tam zunaj v skalnatem grobu počivaš, naš dragi Janko Praznik. Ako bi se bila utrgala nit tvojeje življenja doma, kamor si se bil začel že srečen odpravljati, bi bila tvoja gomila polna svežin, duhtečih rož, narava sama bi okrasila tvoj grob. Vrtovi bi ti klanjali cvetove, cvetoče livade duhte, smrekov gozd bi ti pa neprenehoma pel žalostinke, ti šepetal v domači slovenski govoric, katero si ti tako ljubil. Kaj ti je dal pa polk, ki ti dolguje toliko zahvale? Morda je že zvenel šopek planik, ki smo ti jih poslali doli, usahnili je solza, ki je kanila na tvoj skalnat grob iz očesa trdega vojaka, hvalečnost pa, ki jo nosimo vsi, naj si bo častnik ali prostak, v svoji notranjosti, ta ne bo ovenela ali usahnila, dokler ne ovenemo in usahne mo mi vsi. Vem, da si želel, da bi v zemlji domači ležalo tvoje truplo, toda tudi tja zemlja naj ti bo lahka!

— Dimnikarij, kovači, kolarij, sedlarij, kleparji in sodarji, črnovojniki — oprostitev. C. kr. domobransko ministrstvo je odredilo, da se smejo dimnikarij, kovači, kolarij, sedlarij, kleparji in sodarji oprostiti črnovojniške službe, če služijo v zalediju, so za bojišče nesposobni in če so nepogrešljivi na svojih civilnih mestih. Prošnje za oprostitev je vlagati, kakor pri drugih oprostitvah, pri županstvih — v Ljubljani pri mestnem vojaškem uradu v »Mestnem domu«.

— Šestdesetletnica dograditve južne železnice. V petek poteče 60 let, kar je bila v navzočnosti pokojnega cesarja Franca Jožefa I. ter vojaških in civilnih dostojanstvenikov slovesno otvorena železniška proga Ljubljana - Trst. Ker je bila proga Dunaj - Ljubljana gotova in prometu izročena že prej, se je dne 27. julija 1857 vzpostavila tedaj redna železniška zveza med državnim glavnim mestom in med našim prvim in najvažnejšim pomorskim pristaniščem. Zgraditev južne železnice je bila za vso monarhijsko sploh, za našo domovino pa še posebej največje važnosti, saj so se z njeno dograditvijo bistveno izpremenile, oziroma izboljšale vse prometne in gospodarske razmere. Kako velikanskega pomena je in kako živi potrebi zadostuje južna železnica zlasti v sedanjem času, nam pa pač ni treba šele poudarjati.

— Člani kraljevskega hratskega gledališča v Zagrebu na gostovanju v Ljubljani. V četrtek, dne 2. avgusta in v petek, dne 3. avgusta se vrši prvo gostovanje članov kraljevskega gledališča v Zagrebu. Iz prvega gostovanja se razvijajo še nadaljnja gostovanja, tako, da nam bodo za goste gostje resnično oživil naš Talijin hram. Pozdravili bomo na deskah našega gledališča zopet Ignacija Borštnika, videli bomo prvkrat v Ljubljani izvrstnega režiserja kraljevskega gledališča v Zagrebu Alfreda Grünhuta, umetnico Bogumilo Vilharjevo in Jovanko Jovanovičevo ter Ivo Badaliča in Franjo Stipe-tiča, samo prvotne umetnike moči.

Prvi večer, v četrtek, dne 2. avgusta, se igra dramski dialog v treh dejanjih »Prava ljubav«, spisal Robert Bracco, prejel dr. Milan Gruber. Drugi večer, v petek, dne 3. avgusta, igrajo komedijo v enem dejanju »Brijač iz Berbiaca«, »Vizija« Ivo conte Vojnoviča in Copejev »Strajk kovačev«. Začetek vsakokrat ob pol 9. zvečer. Vstopnice se bodo prodajale od jutri petka dalje od 5. popoldne do 8. zvečer pri blagajni v dežel-nem gledališču.

— Obлека za begunce na Kranjskem. Kakor čujemo, pride z Dunaja za begunce, ki se mude na Kranjskem, v kratkem roba za obleke. Blaga pride v vrednosti 2 milijonov. V časih strašne suše in tudi draginje za manufakturo, je to velikanska zaloga. Pri tem je namreč spričo dejstva, da gre za preskrbo begunccev, predpostavljati, da blago izvestno ne more biti predrago, pa naj se že prodaja ali pa deli v ozira vrednih primerih beguncem brezplačno. Denimo meter po 10 kron, bi dalo to 200.000 metrov blaga. S tem se lahko obilnim, obleke potrebnim izdatno pomaga. Ta akcija je kot taka gotovo vse hvale vredna. Pozdravljamo jo od srca! Malo prej nego po dveh letih begunskega pomanjkanja bi bila sicer lahko prišla, ali kaj hočemo, ministerjalni mlini zelo počasi mlo. Drugo, kar se nam na tej akciji, ki je že po vrednosti blaga prvotne važnosti, odkrito povedano, ne dopade, je, da je prišla v deželo tako kar čez noč in pa na tihom v copatah. Sicer so celo v manj važnih stvareh posvetovanja cele mesece prej, odbori, kuratoriji se postavljajo, tu pa nič. Kuriozum je, da sta jo prinesla v deželo neki dunajski gospod Landes, po pokolenju najbrž semit, v družbi z neko grofico ali baronico. Kolikor smo mogli izvedeti, sta imela jako obsejna pooblastila, od katerega ministrstva ali centrale na Dunaju ne vemo, pač pa vemo, da se jima je silno mudilo. Med trgovstvom v Ljubljani se pripoveduje, da je bila pač k deželni vladi sklicana neka seja, kjer se je o tej zadevi razpravljalo. Kaj se je sklenilo, nismo mogli izvedeti. Trdi se, da je bil gospod deželni predsednik sam za razdelitev zaloge. Ker gre za velikansko vrednost, ki bilo pač treba, da se o stvari temeljito razgovori, čuje vse interese, osnuje odbor ali nadzorstvo. Gre tu za javen državni denar, za blaginjo tisoče nesrečnežev. Pri takih rečeh treba, da je informirana javnost in da je skrbjeno za kontrolo. Preko vseh poklicanih faktorjev vlade, deželnega odbora, mesta, obrtne zbornice, se popusti stvar kratko dvema eksotoma. Ker gre za veliko množico blaga, bi bilo kazalo pritegniti več velikih firm v Ljubljani, ki imajo sedaj dovolj lepih prostorov. Čujemo, in to vzbujajo opravičeno nevoljo v Ljubljani, da sta dunajski poslanec in gospa grofica celo zalogo oddala kar na hitro nemu samemu ljubljanskemu trgovcu, prostore drugih trgovcev še pogledali niso. Velikanska ta zaloga pride, če je to resnica, v še nedodelano stavbo, o kateri se trdi, da je še vlažna in da nima nobenih stelaž, ampak fiat justitia, pereat blago. Tej važni stvari naj posvetijo naši faktorji, zlasti državni poslanci največjo pozornost. Razjasnitve treba! Kontrolo zahtevamo! Zakaj se je dalo nemu in pod kakimi pogoji? Malo preveč po domače je bila ta stvar celo za potrpežljive Slovence, ko gre za 2 milijona. Na Štajerskem namestništvo upošteva javnost, dan na dan beremo oficijalna pojasnila za vsako akcijo. Remedure treba in pravične ureditve!

— Privatni uradniki imajo v nedeljo ob 10. dopoldne v posvetovalnici mestnega magistrata sestanek, na katerem bo pripravljali odbor poročal v dosedanjem delovanju in o stanovskih zadevah, zlasti v zadevah aprovizacije ter v vprašanju draginjskih doklad. Privatni uradniki se pozivljajo, da se sestanka v čim večjem številu udeležijo.

— Podelovanje kumar, zelja in paradiznikov v trpežno blago. Na podlagi ukaza z dne 2. julija 1917, drž. zak. št. 193, ki se tiče podelovanja kumar, zelja in paradiznikov v trpežno blago, je c. kr. urad za prehranjevanje ljudi splošno dovolil vlaganje svežih kumar, podelovanje zelja v kisel zelje in podelovanje paradiznikov v trpežno blago, izvemši sušenje.

— Krmiljenje. Deželna vlada razglasa, da se sme pokrmiti dnevno in za vsako glavo govedi čez 2 leti in konjev 10 kg sena in slame, za konje in govedo od 1 do 2 let 6 kg, za konje in govedo do 1 leta 4 kg ter za koze in ovce 2 kg, za stelo se sme rabiti za konja ali govedo največ 2 kilograma, za kozo ali ovco največ 1 kg slame na dan in to le takrat, če ni druge stelje.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 15. do 21. julija se je rodilo 14 otrok, dva sta bila mrtvorojena; umrlo pa je 24 oseb, med njimi 14 domačinov. Za jetiko so umrli 4 tuji in 3 domačini. Obo-

leli so: za tifuzom 2 domačina in 6 vojakov, za grizo 10 domačinov in 82 vojakov.

Tatvine. Ivani, Primožičevi v Kupljeniku je bilo ukradenega raznega blaga, čevljev, perila itd. v vrednosti 844 K. Posestniki Mariji Lenček v Ihanu je bilo ukradenih 30 kilogramov syinske masti, 4 hlebi črnega kruha, govejega mesa 2 kg in štiri piške. V Moravčah so bili trije vlomni. Valentinu Veselu so odnesli tatovi obleke za 300 K. Ivani Majdičevi pa tudi precej raznega blaga.

Praščiki. Posestniku Antonu Ježku v Zavrhu pri Smartnu je izginil prašček, vreden 150 K; posestniku Ivanu Burjeku v Bobovnici pri Trati prašček za 120 K; Marijani Milnarjevi na Golem vrhu prašček za 150 K in Jakobu Kajžarju v Gor. Pirničah prašček za 160 K. O tatovih ni nobenega sledu.

Na okrepčevalni postaji na Zidanem mestu ob južni železnici se je razdelilo od 1. prosinca do 1. julija t. l. 497 porcij kosil, obstoječih iz juhe, mesa in prikuhe; 44 porcij juhe; 373 porcij večerji, obstoječih iz guljaža, pljuč ali podobnega; 147 kosov klobas; 18 porcij močnatih jedij; 10 porcij pečenke; 38 porcij sira; 3652 porcij čaja; 77 porcij kave; 12 porcij mleka; 4469 kruhov; 34 pokalice; 4000 svalčic. Iskrena hvala vsem blagim darovalcem, ki so omogočili krepčilo v tej meri.

Celjski dijaki so poslali naši upravi za Ciril - Metodovo družbo 100 kron, ki so jih nabrali pri prijateljskem razstanku na koncu šolskega leta. V posebnem pismu nam pišejo: Vemo, kaj je za nas Slovence ta družba in hočemo, da postane močna in trdna. Priporočamo naš vgljed vsem tovarišem na drugih gimnazijah in razredih v posnemo. Dijaki naj se zavedajo, kaj je njihova dolžnost. Zrno do zrna... Tudi drugim bi ob tej priliki svetovali, da se še boljše zavzamejo za Ciril-Methodovo družbo. Slovenci ne živimo več v času, ko smo se pričakali in prepričali med seboj — sedaj imamo resnejše delo. Zavedajmo se, da smo vsi močan in skupen narod z velikimi cilji, ki jih hočemo in moramo vresničiti. Takrat bomo pokazali, da nismo več igrača drugih.

takrat bom klical svetu s ponosom, da je narod slovenski silen, edin in prost! Zivijo!

Maribor. Kriza v mestnem občinskem svetu je torej poravnana; vsaj za enkrat. To pot verujemo, gospodje, ki sede v občinskem svetu, da je prišlo do te poravnave vsled strahu pred — komisarjem. Ta vzrok je pa tudi edini, kajti rovanje proti sedanjemu županu je staro že par let in ne šele par mesecev. Že leta 1913. se je močno delovalo na to, da bi prešlo to najodličnejše mesto v roke koga drugega, ki naj bi bil kot oseba dal našemu mestu še bolj nemško lice, kakor je bilo to možno v oseh dr. Schmiedererja. Takrat je bilo vse za Wastiana kot župana in dr. Oroslo kot podžupana. Da se to ni zgodilo, temu je bilo krivo to, kar je pozneje strinoglavilo bivšega drž. poslanca in podžupana Wastiana. Kljub temu pa so gotovi gospodje prav marljivo delali na to, da bi poteklo dr. Schmiedererjevo županstvo hkratu z občinskimi volitvami, ki bi se bile morale vršiti na jesen 1914. Volja je tudi tu odločila v prilog dr. Schmiederju, kakor je tudi zdaj dala vsej ponesrečeni aferi plašč, pod koga se skriva prave vzroke. Odkritostnih prijateljev ima dr. Schmiederer med občinskimi svetovalci menda bolj malo, ti pa so obrtniki, eden ali dva trgovca, ljudje, ki pridejo v javnosti manj v poštev, dasi so končo večjega pomena, kakor ostali. Dobra polovica, ki je očitna nasprotnica dr. Schmiedererja, pa zasleduje svoje stare namene. Dr. Schmiederer vojne ne bo preživel dolgo na svojem županskem prestolu. Kakor so ga sedaj, boječ se razpusta občinskega sveta, s frazami obdržali in, morda, prepričali o potrebi, da mora ostati, tako ga bodo pozneje s par frazami odslavili. In takrat se bo dr. Schmiederer še morda čutil, kako malo jih je bilo resnjemu vdanim. Veliko oporo si je sigurno dobila opozicija v sedanjih razmerah nasproti mestnemu svetu tudi v okolnostih, pod katerimi trpi danes vse mestno prebivalstvo vsled vse preje kakor pa znosnih razmer, ki jim je v prvi vrsti kriv mestni svet, ki ga danes docela obvladuje dobro plačana komarila mestnih uradnikov. Le - tej je seveda vsaka kontrola, vsaka beseda, ki bi šla njej v škodo, v naprej trn v peti.

Če končno tudi se dostavimo, da i osebe težnje posameznih igrajo pri zadnji krizi veliko vlogo, potem se ni čuditi vsemu.

Maribor. (Aprovizacija.) Zadnjič smo omenili, kako težavno je dobiti živila tudi po deželi. Sedaj so si izmislili v Ptujju še lepšo: prepovedali so ves izvoz, oziroma iznos. Ta prepoved je prišla kar čez noč, ne da bi se bilo prej obvestilo občinstva. Vsled tega se je zgodilo minulo nedeljo in ponedeljek, da je bilo stotinam ljudi odvzeto, kar so si bili nakupili, zlasti po Ptujskem polju. Od Ptujja dalje so bile vse postaje po orožnikih strogo zastražene. Prav posebno žalostni prizori so se vršili na Pragerskem. Marsikak pol-dorasel deček, marsikakšna žena je bila pustila tam spodaj ves svoj denar, samo, da bi se za najhujšo silo živila doma čez teden. Pa so pobrali še to in sedaj ni denarja, ž njim pa tudi živeža ne. Če je to gospodom okrajnega glavarstva v Mariboru prav?

Maribor. »Nemci« ala Wernitznigg, Sadu, Kordon itd. dalje, so pričeli svoje delo v vsem svojem obsegu: kot janičarji naroda, iz kojega so njih matere, kupujejo, oziroma kra-dejo danes še bolj kot so pred vojno, slovensko mladino in polnijo svoje schulvereinske šole. Gre tu za dvoje: prvič za pomenčevanje samo in drugič, da se neukemu tuju tučar na zunanaj nekako pokaže navidezno številnost nemške pripadnosti. Pokličite se potem kogar si bode, se ga popelje v take kraje, sreča schulvereinske otroke, ki morajo vsakega tučja pozdraviti le po nemško, sicer ne znajo besedice drugače kot slovensko, in nemško lice cele dežele je ustvarjeno! ... Ne smemo o tem le pisariti po naših listih! Od moža do moža, od žene - matere do žene - matere mora iti naša agitacija, a to v najkrajšem času! Naši sinovi, bratje in očetje in zlasti ti poslednji pač ne prelivajo v potokih svoje krvi le zato, da bi jih domu došlo iz ust lastnih otrok pozdravil nemški: »Grüss Gott!« Naš okrajni glavar pa stoji poleg tega počenjanja in daje k vsemu še svoj blagoslov! Lepi pojmi o vojni furiji in miru med narodnostmi! Se je vino po ceni, ampak ne pri nas, marveč na južnem Tirolskem. Iz nekega pisma iz Tridenta posnemamo, da točijo tam imenitno kapljico po 40, 60 in 70 vinarjev četrtinko.

Današnji spored v Kino Idealu: »Dama s kamelijami« po slavni Verdijevi operi »La traviata«. V glavni vlogi ljubka umetnica Klara Kimball Young. Poleg tega še izborna veseliga. Od petka dalje: »Slučaj Hoop« napeto zanimiv detektivski film v 4. delih. »Previdnost pri stavi« je vele-zabavna burka. Vrh tega najmovejša vojna poročila. Spored ni za mladino. Predstave od 4. ure dalje. Zadnja ob 9. uri na vrtu s spremljevanjem orkestra.

Prešernove poezije, nove vezane, Aškercova izdaja, je nekdo pred nekaj časom izgubil v Tivolskem parku. Blagovolji naj se oddati knjigo v upravnistvo »Slov. Naroda«.

Majhna zelena papiga (Sittich) s sivim vratom in ramenji je ušla. Kdor bi jo vlovil, se prosi, da jo odda proti primerni nagradi na Rimski cesti 19., I. nadstr., vrata na levo.

Naročniki »Ljubljanskega Zvona« v Ljubljani, ki še niso poravnali naročnine za II. polovico leta, prosimo, da blagovolijo poslati v kratkem, da se jim list ne ustavi.

Aprovizacija.

Minister za prehrano gm. Höfer je obiskal te dni razna štajerska mesta. V Celju je sporočil, da se bodo v drugi polovici avgusta nakaznice za kruh in moko zopet polno honorirale. Naznanil je tudi, da se bodo letos uvedle nakaznice na krompir.

Z Brezovice nam prihajajo pritožbe o razdeljevanju moke. Županstvo da se premalo ozira na razliko med delavci, ki so popolnoma odvisni od občinske aprovizacije in onimi občinarji, ki imajo baje še lastne zaloge, predvsem pa kot posestniki še druge aprovizacijske vire na razpolago. Mi ne moremo kontrolirati vkoliko so te pritožbe upravičene, županstvo pa bo gotovo vpoštevalo prošnjo brezoviških delavcev ter skrbelo za res pravično razdeljevanje živil.

Spominjajte se »Rdečega križa«.

Razne stvari.

Eksplozivno romunsko žito. Predsednik ogrskega preskrbovalnega urada je odredil, da morajo mlinci, ki meljejo romunsko žito, dobro paziti in žito presejati, ker se je pokazalo, da se nahajajo v žitu ostri naboji, ki eksplodirajo pri mletvi. Na ta način je pred dvema mesecema zgorrel paromlin v Enzersdorfu.

Enkratna razdelitev žita za celo leto. Iz Budimpešte javljajo, da je poljedelski minister Mezőssy izvedel dogovore z merodajnimi oblastmi glede enkratne razdelitve dognane množine žita za celo leto. Naredba izide v kratkem. Budimpešta porazdeli letni kvantum žita tudi onim osebam, ki ne morejo naenkrat plačati.

Mesto kisa mravljin kislina. V Velikem Varadinu je redarstvo zaplenilo kis, ki ga je poslala dunajska tvrdka Spitzer. Pošiljatev je preračunjena na 140.000 kron. Redarstvo ni dovolilo, da bi se ta kis razprodal, ker je zdravju škodljiv. Sestoji iz vode in mravljin kisline. Ko je bila ta pošiljatev zaplenjena, je prišla druga iz Brna v vrednosti 600.000 K. Zadelajo jo je ista usoda.

Italijanski razbojniški poglavar na soški fronti. Vojvoda d'Aosta je imenoval po zadnjih velikih bojih ob Soči poglavarja velike italijanske razbojniške družbe Germana Albatena, ki je na čelu četovodje in ga posebno pohvalil radi njegovega junaštva. Odlikovanec je imel presedeti ječo več let, pa je prosil, naj ga puste na bojišče, kar se mu je ugodilo in sedaj se proslavlja na goriškem bojišču.

Tuji kapital na Hrvaškem. Domena kneza Schaumburg-Lippe je prešla v last skupine interesentov potom »Ogrske agrarne in rentne banke«. Tovarno cementa je kupilo za 7 milijonov v to svrhu osnovano društvo, vinograde, tvornico šampanjca z zalogami vina je kupilo drugo društvo za 6 milijonov. Polja 36.000 katastralnih oral je kupila Ogrska banka za 50 milijonov. Kupila je tudi posestvo grofa Ivana Draškovića za 7 in pol milijona. Pri financiranju teh poslov sta sodelovali Ogrska občna kreditna banka in Draždanska banka.

Plavajoče tiskarne. Kolikor znano, se nahajajo na različnih parnikih že skoro več kot 30 let tudi tiskarne. Medtem ko je obstojala prvotno tiskarniška opravila le iz nekaj malih omaric za črke in iz primernega strojčka za tiskanje ter je bil v taki tiskarni ponavadi zaposlen samo en človek, ki je staval in tiskal jedilne liste, koncertne sporede in enaka manjša dela, so se ustanovile v zadnjem desetletju zlasti na krovih velikih osebnih brzoparnikov vrlo urejene tiskarne, ki so izdajale za ladijsko občinstvo celo dnevnike, za katere se je dobivalo gradivo največ potom brezžičnega brzoparnjenja. Baje so šteli na parniških progah Nemčije pred sedanjo vojno okoli 50 ladijskih tiskaren, ki so zaposlovalle čez 250 tiskarniških pomočnikov.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Za boleče ude je vteranje s Fellerjevimi bolečinimi hladnimi rastlinskimi esenčnim fluidom znamke »Elsafliud« prava dobrota. Poživljajoči fluid pospeši obtok krvi, kar zopet privede toploto, gibčnost in prijeten občutek v boleče ude. To lastnost Elsafliuda pohvalno omenjajo mnogi zdravniki, zato je to zdravilo najbolj prikladno vteralno sredstvo pri masazah. Je tudi najcenejše, ker stane 12 steklenic samo 7 K 32 vin. franko, vendar se po pošti ne razpošilja manj kot 12 steklenic, 48 steklenic 22 K 72 vin. Naroča se edino pristen pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa trg 238, Hrvaška. Kdor trpi na revmatizmu, gihtu, ischiasu, ima navadno tudi zapoko. Naj opozorimo zato na milo odvajalne rabarberske kroglice z znamko Elsakroglice, ki jih lahko obenem naročite z Elsafliudom. 6 škatlic stane franko 5 K.

57 vin. Oboje naj bo vedno v hiši. Fellerjeva pristna mentolska stogla z znamko Elsa je prijetno uporabna zoper migrene, stane 1 K karton kot dotedaj.

Napredaj se hiša z vso gostilniško in prodajalno opravo. Kupni pogoji so zelo ugodni. Hiša je tik glavne ceste, 10 minut od kolodvora in v bližini dveh velikih trgov. Natančneje se izve pri lastniku Antonu Hönningerju na Javorčniku št. 97, Goranjsko. 2447

Kobilo

6 let staro, šimlo, 153 cm visoko, katero sem s krasnim žrebetom vred kupila, prodam za ceno po dogovoru. — Kobila je krotka, popolnoma zanesljiva za ježo, nekoliko vajena voziti in je brez telesnih napak. Kupljena je bila od vojaščine, katere jo je za ježo rabila. Helena Gorjanec, Čermice št. 1, pošta Prestranec. 2420

Na državni železnici v Ljubljani, se sprejmejo za železničarsko kuhinjo:

kuhara

voditeljico. Pogoji: bivša voditeljica čistniške, moštvene ali kake druge v čje skupne kuhinje, podkuharica večjega obrata vajeno, močno in celovito, in kuhinjska delica. — Prednost imajo vdove in sirote bivših železničarskih uslužbencev. Predstaviti se je na državnem kolodvoru v železničarski kuhinji. Plačilo in delovno razmerje po dogovoru.

Odda se v najem
restavracija pri kolodvoru

v Metliki, ležeča ob glavni cesti v Karlovec, par korakov od kolodvora. Nastop takoj. Na željo večji kos zemljišča, držečega se restavracije Ustmena pojasnila daje g. notar v Metliki, pisarna Niko Popović, Škemičevca pošta Suhor pri Metliki. 2448

Trgovina čevljev
na drobno
„PEKO“
zopet nekaj časa odprta.

E 66/16-8 2455

OKLIC.

Dne 3. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne se bo v Štangi in Dragovičku predal **koštanjev les (2—3 vagoni)** potem **javne dražbe in ne pod določeno ceno 4 K za 100 kg.**

Sestanek ob navedni uri pri cerkvi v Štangi.

Natančnejša pojasnila pri sodišču. C. kr. okrajno sodišče v Litiji, odd. II. dne 12. julija 1917.

Z radostjo se Vam pridružujem v mnenju, da je Vaš creme

VUNOME

ki ga rabim že dolgo časa, najboljši vseh kremov, ki jih poznam in ga morem z mirno vestjo kar najbolj vroče priporočati vsakemu. Ima prednost v tem, da ne masti, se takoj posuši, a dela polt nežno in bleščečo.

Člana Dvočrkeve

članica opere kral. češ. zem. a Narod. gledal. v Pragi.

Izdeluje: Laboratorij Hera, Praga-Vrbovice, Halek. ul. 35, telefon 6443. Veliki lonček 3 K, srednji K 1-50, za poskušnjo 60 vin. — Pošilja se po pošti proti vplačavi zneska z dodatkom 60 vinarjev za porto.

Zaloga v Ljubljani Lekarna U. pl. Trnkoczy. 2084-XV.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povedom prezgodnje smrti naše vroče ljubljene hčerke, oziroma sestrice

FILIPINE

za darovane prelepe vence in šopke ter za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu nepozabnega deteta se iskreno zahvaljuje v svojem ter v imenu svoje soproge in hčerke.

Adolf Milavec, c. kr. okrajni narodnik.

Dobro ohranjen PIANINO
se takoj kupi — Ponudbe pod »Pianino/2399« na upravnistvo »Slov. Naroda«. 2399

Detek star 14 let s tremi razredi gimnazije, želi vstopiti kot učenc v specializirano trgovino v mestu ali tudi na deželi, kjer je trgovska šola. Luka Fogačnik, Četajica pri Železnikih.

Proda se salonska oprava.

Ogleda se pri Črnetu, dolenski kolodvor.

Kot UČENKA v trgovino z modno, želi vstopiti kot učnica poštarstva. Naslov: Učenka, Koltovej vrata 10, ta. 2452

Kupi se takoj od zanesljivih oseb več pisalnih strojev

že rabljenih in tudi pokvarjenih ter plačilo in sredstva črva za dvokolesa ter živalno in druge stroje. 2454

F. BATJEL,
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Prodajam v mestnem logu
Ljubljanskem 2280

štiri zemljiške parcele.

Informacije pri tvrdki Goljevčev, Kolodvorska ulica 34, Ljubljana.

Prodajalka večja manufakturna in specerijske stroke, želi prenesti službo. Cenjene ponudbe pod »Dobra moč/2436« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Kupim benzinmotor v dobrem stanju za pogon mlatilnice. Ivana Rudolf, Črni vrh št. 32 nad Idrijo.

Prodajalka starejša moč z dolgolet. spricavali, išče službo v mešani trgovini, Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 2437

Lep konj kakor tudi sedlo, je na prodaj. Več se izve: Rimska cesta 10, II nadstr., desno. 2456

SOBA s hrano za dve osebi, se odda. 2428

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Prodajam se nov klavir in pianino.

Kje, pove upravnistvo »Slovensk. Naroda«. 2401

Substitut

se išče za odgovorni pisarno v Gradcu. Ponudbe pod naslovom: Dr. Torček, Gradec, Postamt 14, Wienerstrasse. 2449

Srbečico, izpuščaje

odpravi kar najhitreje »Dr. Flescha originalno rujava mazilo«. Mali lonček K 1-60, veliki K 3—, družinski porcija K 9—. Dobiva se v lekarni »pri zlatem jelenu«, Marijin trg, Ljubljana. 1853

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množino franko vagon 255

Strojilna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.

Vpošteva se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Srbečico, potenje, pripeko, lušenje kože, lišaje, grinte, kožne bolezni, ture, otekline in rane ozdravi hitro in sigurno

jantarsko mazilo.

Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadajoče brinovo milo 4 K.

Gerö Sandor, lekarnar, Nagy Körös 30.

Zaupno blago!

V pari prano in brezkalno posteljno perje in puh

priporoča trgovina s postelnim perjem in puhom

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg št. 8

Ustanovljena 1866. Ustanovljena 1866.

POZOR! Nerealna konkurenca priušča na trg za nizko ceno napot ali nič očiščeno blago. Tega perja se drže pogosto ostanki mesa in nesnaga, ki zvišuje težo ter blizveno pripomore, da se razvijejo lišajne in molji.

C. in kr. dvorni založniki

A. ZANKL SINOVI

Ljubljana

Rosljova cesta 1.

Marijin trg 1.

priporoča vse vrste oljnatih, suhih in fasnih barv, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, mast za usnje, kolomaza, čopičev, steklarskega kleva in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Seznani na razpolago.